

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Bemyndigelse til udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at varetage opgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som ændret ved lov nr. [XX] 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 58 g indsættes som *stk. 3* og *4*:

»*Stk. 3.* Udlændingemyndighederne indberetter i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Stk. 4. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at indberette efter *stk. 3*, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.«

2. I § 58 h indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at forestå konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen efter *stk. 1*, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.«

§ 2

I lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen foretages følgende ændringer:

1. § 1, nr. 23, ophæves.

UDKAST

§ 3

Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Udlændingemyndighedernes registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Udlændinge- og integrationsministeriets overvejelser

2.1.3. Den foreslåede ordning

3. Forholdet til de databeskyttelsesretlige regler

3.1. Gældende ret

3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

9. Forholdet til EU-retten

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 28. november 2018 tre forordninger vedrørende brugen af Schengeninformationssystemet (SIS), som sammen udgør det nye SIS-regime. Blandt disse tre forordninger er forordning (EU) 2018/1860 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (SIS-tilbagesendelsesforordningen).

SIS-forordningerne har til formål at effektivisere og udvide brugen af SIS og dermed forbedre mulighederne for at imødegå sikkerheds- og migrationsudfordringer i EU.

SIS-tilbagesendelsesforordningen er vedtaget med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde, tredje del, afsnit V, særlig artikel 79, stk. 2, litra c, og er dermed omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender (retsforbeholdet), hvorfor Danmark ikke deltog i Rådets vedtagelse af forordningen, ligesom forordningen ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling.

Da forordningen imidlertid udgør en udbygning af Schengenreglerne, gav Folketinget med vedtagelsen den 29. januar 2019 af beslutningsforslag nr. B 32 sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling tilsluttede sig forordningen, hvorefter Rådet og EU-Kommissionen den 26. april 2019 blev meddelt, at Danmark havde truffet afgørelse om at gennemføre bl.a. SIS-tilbagesendelsesforordningen i dansk ret. Derved blev der skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningen.

Folketinget vedtog den 27. april 2021 lovforslag nr. 185 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordninger om oprettelse af et ind- og udrejsesystem (EES) samt og forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol samt og politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold m.v.), som gennemførte nødvendige

ændringer i udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen som følge af de i lovforslaget nævnte forordninger.

Nærværende lovforslag gennemfører yderligere nødvendige ændringer i udlændingeloven som følge af den danske implementering af SIS-tilbagesendelsesforordningen.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Udlændingemyndighedernes registrerings- og konsultationsopgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser om indberetning og udveksling af supplerende oplysninger

Det følger af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 3, at medlemsstaterne indlæser indberetninger i SIS om tredjelandstatsborgere, som er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse. Dette med henblik på, at medlemsstaterne kan kontrollere, at afgørelsen om tilbagesendelsen bliver efterlevet, og på at støtte håndhævelsen af en afgørelse om tilbagesendelse.

Indberetning i SIS skal ske straks efter, at en tilbagesendelsesafgørelse er truffet. Hvis tilbagesendelsesafgørelsen vedrører en tredjelandstatsborger, som er frihedsberøvet, indtil udsendelsen gennemføres, eller hvis afgørelsen træffes på grænsen og gennemføres omgående, kan indberetning i SIS undlades.

Fristen for frivillig udrejse samt en eventuel suspendering eller udsættelse af håndhævelsen af afgørelsen registreres omgående i indberetningen.

De kategorier af oplysninger, som en indberetning om tilbagesendelse må indeholde, fremgår af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 4.

Det følger af artikel 5 i SIS-tilbagesendelsesforordningen, at udveksling af supplerende oplysninger om tredjelandstatsborgere, som er omfattet af indberetninger om tilbagesendelse, sikres af det udpegede SIRENE-kontor. Det følger herudover af præambelbetragtning 12, at udveksling af supplerende oplysninger altid bør foretages via det netværk af kontorer, der betegnes SIRENE-kontorerne, og som fungerer som kontaktpunkt.

UDKAST

Det følger af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 6, at den fuldbyrdende medlemsstat i tilfælde af et hit på en indberetning om tilbagesendelse vedrørende en tredjelandstatsborger, som søger at udrejse via en medlemsstats ydre grænser, informerer den indberettende medlemsstat herom ved udveksling af supplerende oplysninger (bekræfte tilbagesendelsen), som f.eks. sted og tidspunkt for kontrollen. Den indberettende medlemsstat skal straks efter modtagelsen af bekræftelsen slette indberetningen om tilbagesendelse og, hvis det er relevant, straks indlæse en nægtelse af indrejse og ophold i henhold til artikel 24, stk. 1, litra b, i forordning (EU) 2018/1861 (SIS-grænseforvaltningsforordningen).

Sker udrejsen via den indberettende medlemsstats egen ydre grænse, sendes bekræftelsen af tilbagesendelse til den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med nationale procedurer.

Det følger af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 7, stk. 2, at der, med forbehold for proceduren omhandlet i artikel 6, stk. 1 (om hit ved de ydre grænser ved udrejse), artikel 8 (om hit ved de ydre grænser ved indrejse) og artikel 12 (om konsultation i tilfælde af hit vedrørende en tredjelandstatsborger, der er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold), og i tilfælde af hit på en indberetning om tilbagesendelse, skal ske udveksling af supplerende oplysninger med henblik på at afgøre, hvilke foranstaltninger der skal træffes.

Opstår der et hit på en indberetning om tilbagesendelse vedrørende en tredjelandstatsborger, som indrejser på medlemsstaternes område via en medlemsstats ydre grænser, følger det af forordningens artikel 8, at hvor en afgørelse om tilbagesendelse er ledsaget af et indrejseforbud, skal medlemsstaten underrette den indberettende medlemsstat herom omgående. Derefter sletter den indberettende medlemsstat omgående indberetningen om tilbagesendelse og indlæser en indberetning om nægtelse af indrejse og ophold i medfør af SIS-grænseforvaltningsforordningen.

Er tilbagesendelsesafgørelsen ikke ledsaget af et indrejseforbud, underretter medlemsstaten den indberettende medlemsstat herom omgående med henblik på, at den indberettende medlemsstat straks sletter indberetningen om tilbagesendelse.

UDKAST

Det fremgår af artiklerne 9-12 i SIS-tilbagesendelsesforordningen d, at medlemsstaterne konsulterer hinanden ved udveksling af supplerende oplysninger i en række situationer.

Konsultationsproceduren i forordningens artikel 9 vedrører de tilfælde, hvor en medlemsstat overvejer at meddele eller forlænge en opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold til en tredjelandsstatsborger, der er genstand for en indberetning om tilbagesendelse, der er indlæst af en anden medlemsstat.

Den medlemsstat, der har meddelt eller ønsker at meddele opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold til en tredjelandsstatsborger, som er genstand for en indberetning om tilbagesendelsesafgørelse ledsaget af et indrejseforbud, skal ifølge SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 9, stk. 1, konsultere den medlemsstat, der har indberettet tredjelandsstatsborgeren i SIS. Det er den udstedende medlemsstat, der træffer beslutning om, hvorvidt indberetningen skal opretholdes, eller om den skal tilsidesættes efter konsultation af den indberettende medlemsstat.

Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 10 kalenderdage. Såfremt opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold bevares, eller der meddeles opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold til en tredjelandsstatsborger, der er indberettet i SIS, skal indberetningen om tilbagesendelse slettes.

Såfremt tilbagesendelsesafgørelsen ikke er ledsaget af et indrejseforbud, underretter det udstedende medlemsstat ifølge SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 9, stk. 2, straks den indberettende medlemsstat om, at den har til hensigt at meddele eller har meddelt opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold, hvorefter den indberettende medlemsstat straks sletter indberetningen om tilbagesendelse.

Af forordningens artikel 10 fremgår videre reglerne om konsultationsproceduren i de tilfælde, hvor en medlemsstat har truffet afgørelse om tilbagesendelse og overvejer at indlæse en indberetning i SIS vedrørende en tredjelandsstatsborger, som er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et gyldigt visum til længerevarende ophold, som er udstedt af en anden medlemsstat.

UDKAST

Den indberettende medlemsstat skal konsultere den medlemsstat, der har meddelt opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold til tredjelandstatsborgeren. Den medlemsstat, der har meddelt opholdstilladelse eller visum til længerevarende ophold, beslutter, hvorvidt opholdsgrundlaget skal bevares. Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 14 kalenderdage efter anmodningens modtagelse. Såfremt opholdsgrundlaget fastholdes, må indrejseforbuddet ikke indlæses i SIS.

Det følger af forordningens artikel 11, at hvis en medlemsstat har indlæst en indberetning om tilbagesendelse vedrørende en tredjelandstatsborger, som er indehaver af en gyldig opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, skal den indberettende medlemsstat iværksætte konsultationsproceduren. Den medlemsstat, der skal besvare konsultationen, har en svarfrist på 14 kalenderdage efter modtagelsen. Den medlemsstat, der har tildelt opholdsgrundlaget, beslutter, hvorvidt opholdsgrundlaget skal fastholdes. Såfremt opholdsgrundlaget fastholdes, skal indberetningen slettes omgående i SIS.

Af forordningens artikel 12 følger det, at hvis en medlemsstat får et hit på en indberetning om tilbagesendelse indlæst af en medlemsstat vedrørende en tredjelandstatsborger, der har en gyldig opholdstilladelse eller et visum til længerevarende ophold udstedt af en anden medlemsstat, skal de involverede medlemsstater konsultere hinanden. Den indberettende medlemsstat indleder konsultationsproceduren, som fremgår af artikel 11.

Situationen i forordningens artikel 12 aktualiseres, hvor en tredjelandstatsborger med en indberettet tilbagesendelsesafgørelse antræffes i Danmark i forbindelse med en udlændingekontrol.

SIS-tilbagesendelsesforordningen finder anvendelse fra den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at SIS skal idriftsættes efter SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 20, jf. artikel 66, stk. 2, i forordning (EU) 2018/1861 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af konventionen om gennemførelse af Schengenaftalen og om ændring og ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006.

2.1.1.2. Udlændingelovens bestemmelser om udveksling af oplysninger og indberetninger i SIS mv.

UDKAST

Det følger af udlændingelovens § 44 a, stk. 2, at Udlændingestyrelsen administrerer Udlændingefinformationsportalen (UIP), der indeholder personoplysninger om udlændinge, oplysninger om udlændinges ophold og oplysninger om indkvartering og modtagelse af ydelser her i landet samt oplysninger om modtagelse af hjælp til repatriering. Udlændingestyrelsen kan give andre myndigheder og private organisationer adgang til UIP, i det omfang adgangen er nødvendig for varetagelsen af myndighedens eller organisationens opgaver efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning. Styrelsen for International Rekruttering og Integration har adgang til UIP, i det omfang adgangen er nødvendig for varetagelsen af Styrelsen for International Rekruttering og Integrations opgaver efter udlændingeloven eller anden lovgivning.

Ifølge udlændingelovens § 44 a, stk. 3, kan myndigheder og private organisationer, der har adgang til UIP, uden udlændingens samtykke indhente de oplysninger i UIP, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens eller organisationens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden eller organisationen skal træffe efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning

Udlændingemyndighederne har således i UIP adgang til oplysninger på tværs af myndighederne, hvoraf det blandt andet fremgår, hvilken myndighed der har truffet afgørelse, med hvilken hjemmel der er truffet afgørelse og afgørelsens udfald, ligesom der fremgår grundlæggende personoplysninger såsom navn og fødselsdato.

Sådanne oplysninger fremgår endvidere af udlændingemyndighedernes sagsbehandlingssystem Public360.

Udlændingelovens kapitel 7 a indeholder en række bestemmelser, som omhandler udveksling af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne og anklagemyndigheden mv.

Udlændingemyndighederne kan ifølge udlændingelovens § 45 a, stk. 1 og 2, uden udlændingens samtykke og under visse betingelser, udveksle oplysninger med efterretningstjenesterne.

Det følger af udlændingelovens § 45 a, stk. 5, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udenrigsministeriet og efterretningstjenesterne uden udlændingens samtykke kan udveksle oplysninger fra en sag omfattet

UDKAST

af § 47, stk. 1, i det omfang dette kan have betydning for efterretningstjenesternes varetagelse af sikkerhedsmæssige opgaver eller udenrigsministerens behandling af sager efter udlændingelovens § 47, stk. 1, vedrørende opholdstilladelser til diplomater m.fl., som udstedes af Udenrigsministeriet.

Udlændingelovens kapitel 8 a omhandler videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen mv., og indeholder herudover regler om indberetning af udlændinge i SIS mv.

Det følger af udlændingelovens § 58 g, stk. 1, at udlændingemyndighederne indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, som uønsket til SIS II i en række tilfælde, herunder hvis udlændingen er meddelt indrejseforbud.

Ifølge udlændingelovens § 58 g, stk. 2, kan udlændingemyndighederne indberette en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, som uønsket til SIS II, hvis udlændingen er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union.

Det fremgår af lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (Gennemførelse af forordning om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), forordning om oprettelse af et ind- og udrejsesystem (EES) og forordninger om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på områderne for henholdsvis ind- og udrejsekontrol og politisamarbejde og strafferetligt samarbejde og om brug af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold m.v.), at i udlændingelovens § 58 g indsættes som et nyt stk. 3, at udlændingemyndighederne i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Det følger også af § 1, nr. 1, i ovennævnte lov om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, at overalt i udlændingeloven ændres »SIS II« til »SIS«, og »SIS II-forordningen« ændres til »SIS-forordningen«.

UDKAST

Det følger af forarbejderne til loven, jf. Folketingstidende [2000-21], tillæg A, specielle bemærkninger til § 3, at bestemmelserne forventes at skulle træde i kraft på den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at SIS skal idriftsættes efter SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 20, jf. SIS-forordningens artikel 66, stk. 2.

De pågældende bestemmelser forventes, efter udlændinge- og integrationsministerens fastsættelse heraf, at træde i kraft primo 2022.

Ifølge udlændingelovens § 58 h, stk. 1, forestår Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udenrigsministeriet konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Det følger af udlændingelovens § 58 h, stk. 2, at finder Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udenrigsministeriet efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS II, sletter Rigspolitichefen den pågældende i SIS II.

Udlændingelovens § 58 h er ændret ved ovennævnte lov nr. 721 af 27. april 2021, men ændringen er endnu ikke sat i kraft. Ved udlændinge- og integrationsministerens fastsættelse af bestemmelsernes ikrafttræden vil det følge af udlændingelovens § 58, stk. 1 og 2, at udlændingemyndighederne forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af SIS-forordningens og SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser herom, og at finder udlændingemyndighederne efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS, slettes den pågældende i SIS.

2.1.1.3. Hjemrejselovens bestemmelser om udveksling af oplysninger

Ifølge § 20, stk. 1, i lov nr. 982 af 26. maj 2021 om hjemrejse for udlændinge uden lovligt ophold (hjemrejseloven) videregiver Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændinge- og Integrationsministeriet, domstolene, Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet uden udlændingens samtykke alle akter, der er indgået i en sag om opholdstilladelse, til Hjemrejsestyrelsen, når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når udlændingen frafalder ansøgningen herom, jf. dog udlændingelovens § 45 b, til brug for behandlingen af en sag om udsendelse

UDKAST

af en udlænding.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende [2000-21], tillæg A, pkt. 3.17.2, om ministeriets overvejelser, at hjemrejseloven skal understøtte Hjemrejsestyrelsens opgavevaretagelse, og at ministeriet finder, at der generelt er behov for at sikre, at Hjemrejsestyrelsen er i besiddelse af eller kan indhente nødvendige oplysninger om udlændingen.

Det fremgår herudover bl.a., at nærmere kendskab til udlændingens private forhold kan være nødvendige i hjemrejsefasen, herunder særligt i relation til planlægning af relevant hjemrejseforberedende undervisning og aktivering samt i forhold til fastsættelse af hjemrejsestøtten.

Det fremgår yderligere, at for så vidt angår behandling af almindelige personoplysninger efter artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) er det ministeriets vurdering, at behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse og under offentlig myndighedsudøvelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, og at Hjemrejsestyrelsens varetagelse af opgaven vedrørende udlændinges udrejse af landet må anses for at være i samfundets interesse.

Det fremgår vedrørende behandling af særlige kategorier af personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, at det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g. Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at det følger af udlændingeloven, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet, og at politiet (nu Hjemrejsestyrelsen) drager omsorg for udrejsen, hvis ikke udlændingen udrejser frivilligt, jf. dagældende udlændingelovs § 30, stk. 1 og 2.

Udlændingelovens § 30 blev ved hjemrejselovens vedtagelse ophævet, og bestemmelsen fremgår nu af hjemrejselovens § 1.

Det fremgår vedrørende vurderingen efter artikel 9, stk. 2, litra g, om, at behandlingen skal stå i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, og respek-

tere det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse mv., at Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at behandling af særlige kategorier af personoplysninger i forbindelse med udlændingens udrejse kan være afgørende i forhold til at sikre, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, udrejser.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

SIS-tilbagesendelsesforordningen gør det bl.a. obligatorisk at indberette tilbagesendelsesafgørelser – dvs. alle afgørelser, der indeholder en beslutning om udrejse, f.eks. afslag på opholdstilladelse, inddragelse eller udvisning – i SIS. Forordningen oplister endvidere en række situationer, hvor medlemsstaterne skal slette indberetninger om tilbagesendelse, foretage konsultationer ved at udveksle supplerende oplysninger og indlæse indberetninger om indrejseforbud. Det er forventningen, at opgaverne skal håndteres fra begyndelsen af 2022, hvor det nye SIS idriftsættes i Danmark og de øvrige lande i Schengensamarbejdet.

Det er udlændingemyndighederne, som skal varetage indberetnings- og konsultationsopgaverne i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen.

Opgaverne forbundet med at foretage indberetninger i SIS er fordelt mellem flere forskellige udlændingemyndigheder, således at hver enkelt udlændingemyndighed varetager de opgaver, som følger af SIS-tilbagesendelsesforordningen, og som har afsæt i de sager, som myndigheden behandler. Træffer en udlændingemyndighed således afgørelse om tilbagesendelse af en tredjelandstatsborger, er det som udgangspunkt denne myndighed, som skal foretage indberetning af tilbagesendelsesafgørelsen og varetage de eventuelle konsultationer, som omhandler denne afgørelse.

Der er en vis usikkerhed om antallet af registreringer og konsultationer, der skal foretages af udlændingemyndighederne, og på hvilke tidspunkter af døgnet disse opgaver vil skulle håndteres. Det er imidlertid forventningen, at hovedparten af opgaverne kan håndteres inden for almindelig kontortid, men at der uden for almindelig kontortid vil skulle varetages opgaver som følge af SIS-tilbagesendelsesforordningen for at kunne leve op til de forpligtelser, som Danmark er bundet af.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har overvejet forskellige modeller for, hvordan opgaverne mest hensigtsmæssigt varetages af udlændingemyn-

UDKAST

dighederne. På den ene side er der behov for, at opgaverne løses af de myndigheder, der har de rette faglige kompetencer hertil, og på den anden side er der behov for, at opgavevaretagelsen sker på en måde, som ikke er uforholdsmæssigt ressourcetung. Udlændinge- og Integrationsministeriet har i den forbindelse fundet, at den mest hensigtsmæssige opgaveløsning sker ved, at myndighederne kan bistå hinanden i forhold til indberetnings- og konsultationsopgaverne i SIS.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har således vurderet, at det er nødvendigt, at varetagelsen af de af SIS-tilbagesendelsesforordningen følgende opgaver, af hensyn til en smidig samt fagligt og ressourcemæssigt forsvarlig opgavevaretagelse, kan samles, således at én eller flere udlændingemyndigheder kan varetage opgaverne for én eller flere andre udlændingemyndigheder, herunder navnlig uden for almindelig kontortid.

Det kan ikke udelukkes, at der også vil være andre situationer, hvor opgavevaretagelsen mest hensigtsmæssigt sker hos en anden udlændingemyndighed, end den, som har truffet afgørelsen om tilbagesendelse.

Det er i den forbindelse Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at SIS-tilbagesendelsesforordningen ikke er til hinder for, at én myndighed foretager indberetninger på andre myndigheders vegne.

Det er besluttet, at Udlændingestyrelsen – i hvert fald i en tidsbegrænset periode – skal varetage indberetninger og konsultationsopgaver uden for almindelig kontortid, hvor de øvrige styrelser mv. i det væsentlige ikke er bemandede. Der er således tale om en delegation af opgavevaretagelsen i dette tidsrum.

Se nærmere herom under de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1.

Udlændingemyndighederne har som angivet ovenfor under pkt. XX på nuværende tidspunkt i UIP og Public360 adgang til oplysninger på tværs af myndighederne, hvoraf det bl.a. fremgår, hvilken myndighed der har truffet afgørelse mv. samt grundlæggende personoplysninger såsom navn og fødselsdato.

Den enkelte udlændingemyndighed har dog ikke adgang til selve afgørelsen, herunder begrundelsen eller de øvrige akter, som er indgået i sager hos andre udlændingemyndigheder.

UDKAST

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at oplysninger om øvrige udlændingemyndigheders afgørelser, jf. ovenfor, som udlændingemyndighederne på nuværende tidspunkt har adgang til, ikke vil være tilstrækkelige til at varetage opgaverne forbundet med SIS-tilbagesendelsesforordningen for de øvrige udlændingemyndigheder.

Det betyder, at det i forbindelse med håndteringen af opgaverne via bl.a. udlændingemyndighedernes sagsbehandlingssystemer skal være muligt at kunne tilgå en afgørelse og eventuelle sagsakter hos andre udlændingemyndigheder. Som nævnt kan udlændingemyndighederne, uanset at de anvender det samme sagsbehandlingssystem, på nuværende tidspunkt ikke tilgå hinandens sager.

For at kunne varetage opgaverne, som følger af SIS-tilbagesendelsesforordningen på de øvrige udlændingemyndigheders vegne, er der således behov for at foretage direkte søgninger i andre myndigheders afgørelser og eventuelt sagsakter. En sådan søgning er efter databeskyttelsesreglerne en behandling af personoplysninger.

Det er i den forbindelse meget sandsynligt, at der efter omstændighederne vil være behov for at tilgå følsomme personoplysninger på sagerne, ligesom sagerne kan indeholde oplysninger om strafbare forhold.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund, at der bør indføres en specifik hjemmel, som sikrer, at udlændingemyndighederne kan foretage de nødvendige behandlinger af personoplysninger i forbindelse med indberetninger og konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i den forbindelse vurderet, at det er hensigtsmæssigt, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at indberette og foretage konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen. Det giver mulighed for at tilpasse opgavevaretagelsen i overensstemmelse med eventuelle organisationsændringer hos udlændingemyndighederne eller ændringer i opgavernes karakter eller omfang.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Udlændinge- og Integrationsministeriet har som nævnt ovenfor vurderet, at en hjemmel for udlændingemyndighederne til at foretage indberetninger og

UDKAST

konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen på vegne af andre udlændingemyndigheder mest hensigtsmæssigt tilvejebringes som en ændring af udlændingeloven, hvorved der indsættes en bemyndigelse for udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte regler, hvorefter udlændingemyndighederne kan foretage indberetninger og konsultationer på andre myndigheders vegne.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en bestemmelse i udlændingelovens § 58 g, som bemyndiger udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at foretage indberetninger mv. efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.

Det foreslås herudover, at der indsættes en bestemmelse i udlændingelovens § 58 h, som bemyndiger udlændinge- og integrationsministeren til at fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at forestå konsultationer mv. efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.

Indsættelsen af disse bestemmelser vil indebære, at indberetningerne og konsultationerne i medfør af de administrative forskrifter, som fastsættes i medfør af bemyndigelsesbestemmelserne, vil være en del af offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, hvorfor hjemlen til at behandle oplysningerne til brug for dette vil følge af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

Se nærmere herom under pkt. 3 om forholdet til de databeskyttelsesretlige regler.

Der er ved udformningen af bestemmelserne i udlændingeloven lagt vægt på hensynet til, at systematikken i lovgivningen på udlændingeområdet opretholdes, idet der tidligere er indsat hjemmel i udlændingelovens §§ 58 g og 58 h til at foretage indberetninger og konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen, og at der i udlændingelovens § 30, stk. 4, fremgik en lignende hjemmel til videregivelse af oplysninger mellem udlændingemyndighederne og politiet, hvilken nu fremgår af hjemrejselovens § 20 og vedrører videregivelse til Hjemrejsestyrelsen.

De foreslåede bestemmelser vil således medføre, at varetagelsen af opgaven med at indberette tilbagesendelsesafgørelser i SIS og at forestå konsultationer med andre medlemsstater kan delegeres mellem udlændingemyndighederne.

De foreslåede bestemmelser vil herudover medføre, at udlændingemyndighederne, når en sådan delegation er fastsat af udlændinge- og integrationsministeren, i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne kan få adgang til de sager, herunder de konkrete sagsakter, som danner grundlag for indberetningerne og konsultationerne, uanset at sagerne hører under en anden udlændingemyndighed.

3. Forholdet til de databeskyttelsesretlige regler

3.1. Gældende ret

Det fremgår af forvaltningslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018 om ændring af lov om retshåndhævende myndigheds behandling af personoplysninger, lov om massemediers informationsdatabaser og forskellige andre love (Konsekvensændringer som følge af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen samt medieansvarslovens anvendelse på offentligt tilgængelige informationsdatabaser m.v.), at for manuel videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i databeskyttelseslovens §§ 6-8 og 10 og § 11, stk. 1, og i artikel 5, stk. 1, litra a-c, artikel 6, artikel 7, stk. 3, 1. og 2. pkt., artikel 9 og 10 og artikel 77, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen, jf. § 2, stk. 1, i databeskyttelsesloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger).

Det fremgår endvidere af forvaltningslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., at for videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, finder reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anvendelse, medmindre videregivelsen er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheds behandling af personoplysninger.

Bestemmelsen i forvaltningslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at for elektronisk videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder gælder reglerne om behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Det fremgår af forvaltningslovens § 31, stk. 1, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, skal myndighe-

UDKAST

den på begæring af en anden forvaltningsmyndighed videregive oplysningen, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Databeskyttelsesloven supplerer og gennemfører databeskyttelsesforordningen, jf. databeskyttelseslovens § 1, stk. 1. Loven og forordningen gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk databehandling.

Videregivelse og indhentelse af oplysninger om fysiske personer til og fra en anden offentlig myndighed er en behandling af personoplysninger, der er omfattet af de nævnte regler.

Behandling af personoplysninger er reguleret af databeskyttelsesforordningen, hvoraf det fremgår, at både registrering, søgning, brug og videregivelse ifølge artikel 4, nr. 2, udgør en behandling af personoplysninger.

Begrebet dataansvarlig er defineret i databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7, hvorefter den dataansvarlige er en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger; hvis formålene og hjælpemidlerne til en sådan behandling er fastlagt i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, kan den dataansvarlige eller de specifikke kriterier for udpegelse af denne fastsættes i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.

Databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastlægger en række grundlæggende behandlingsprincipper, der skal være opfyldt ved al behandling af personoplysninger. Det følger i den forbindelse af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, bl.a., at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (litra a), indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål (litra b), være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (litra c), og oplysninger skal endvidere opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles (litra d).

Databeskyttelsesforordningens artikel 6 fastlægger mulighederne for at behandle almindelige personoplysninger. Det fremgår af artikel 6, stk. 1, at

UDKAST

behandling af personoplysninger må finde sted, hvis mindst én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt. Det er bl.a. tilfældet, hvis den registrerede har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål, jf. artikel 6, stk. 1, litra a, behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. artikel 6, stk. 1, litra c, eller behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, som vedrører almindelige personoplysninger, er behandling af personoplysninger kun lovlig, hvis og i det omfang behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Det følger endvidere af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2, at medlemsstaterne kan opretholde eller indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af databeskyttelsesforordningens bestemmelser om behandling med henblik på overholdelse af artikel 6, stk. 1, litra c og e, ved at fastsætte mere præcist specifikke krav til behandling og andre foranstaltninger for at sikre lovlig og rimelig behandling.

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, bl.a., at grundlaget for behandling i henhold til stk. 1, litra c og e, skal fremgå af EU-retten eller af medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt. Formålet med behandlingen skal være fastlagt i dette retsgrundlag, eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dette retsgrundlag kan indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder, behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer.

UDKAST

Det fremgår endvidere af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3, at EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime formål, der forfølges. Der gælder således et proportionalitetsprincip.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, at behandling af særlige kategorier af personoplysninger, herunder oplysninger om race eller etnisk oprindelse, helbredsoplysninger, eller om politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, som udgangspunkt er forbudt.

Efter bestemmelserne i artikel 9, stk. 2, kan der gøres undtagelse til forbuddet i stk. 1. Det kan f.eks. ske, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., må behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Efter databeskyttelseslovens § 8, der supplerer databeskyttelsesforordningens artikel 10 og fastsætter regler om, hvornår der må ske behandling af oplysninger om strafbare forhold, må der for den offentlige forvaltning ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver. Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 1. pkt., må de oplysninger, der er nævnt i stk. 1, ikke videregives.

Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 2. pkt., kan videregivelse dog ske, hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 5, kan behandling af oplysninger i de tilfælde, der er reguleret i stk. 1-4, i øvrigt finde sted, hvis betingelserne i databeskyttelseslovens § 7, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, er opfyldt.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 26 foreligger der fælles dataansvar, hvis to eller flere dataansvarlige i fællesskab fastlægger formålene med og hjælpemidlerne til behandling.

I tilfælde af fælles dataansvar, indeholder databeskyttelsesforordningen en udtrykkelig forpligtelse for de dataansvarlige til at fastsætte en ordning, der fastsætter deres respektive roller, ansvar og forhold til de registrerede, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 26, stk. 2.

Udlændingemyndighedernes varetagelse af de af SIS-tilbagesendelsesforordningens følgende opgaver på hinandens vegne vil indebære en behandling af oplysninger ved udveksling mellem udlændingemyndighederne af personoplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Der er tale om almindelige oplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, og følsomme oplysninger, jf. artikel 9. Der kan også blive tale om behandling af oplysninger om strafbare forhold, jf. artikel 10.

3.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt i national ret, herunder i udlændingeloven eller forvaltningsloven, eller i EU-lovgivningen er hjemmel til, at udlændingemyndighederne kan foretage behandlinger af personoplysninger, som stammer fra de øvrige udlændingemyndigheders sager, i forbindelse med varetagelsen af opgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen.

Der er ved denne vurdering lagt vægt på, at en behandling af oplysninger i andre myndigheders sager ikke opfylder mindst ét af kravene i databeskyttelsesforordningens artikel 6, idet det ikke med tilstrækkelig sikkerhed kan fastslås, at behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. artikel 6, stk. 1, litra c, eller at behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Den nævnte behandling af personoplysninger er således nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som udlændingemyndighederne mv. har fået pålagt, jf. artikel 6, stk. 3, 2. pkt. I den forbindelse er det vurderingen, at dette nødvendighedskrav er opfyldt på baggrund af de opgaver efter SIS-

UDKAST

tilbagesendelsesforordningen, som det påhviler udlændingemyndighederne at varetage på hinandens vegne. Det bemærkes hertil, at SIS-tilbagesendelsesforordningen har til formål bl.a. at forbedre mulighederne for at imødegå sikkerheds- og migrationsudfordringer i EU.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har endvidere vurderet, at der efter omstændighederne kan blive tale om videregivelse af personoplysninger mellem udlændingemyndigheder i form af følsomme oplysninger, jf. artikel 9 i databeskyttelsesforordningen, f.eks. visse oplysninger som fremgår af sagsakterne på en udlændingesag, såsom helbredsoplysninger og biometriske data.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer i den forbindelse, at den nævnte behandling kan anses for at være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, idet der er tale om, at de pågældende oplysninger skal deles med en anden myndighed, for at den pågældende myndighed er i stand til at løse de opgaver i relation til indberetning og konsultation efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, som den pågældende myndighed er pålagt efter national ret.

Det bemærkes, at der hos myndighederne skal fastsættes passende og i visse tilfælde specifikke foranstaltninger i forhold til den registrerede i forhold til behandling, herunder videregivelse, af følsomme oplysninger. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i den forbindelse, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, er omfattet af en lovbestemt tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27. Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker endvidere, at de omhandlede myndigheder, herunder Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Hjemrejsestyrelsen, Udlændingenævnet og Flygtningenævnet, uanset den nærmere fordeling af opgaver under alle omstændigheder vil skulle overholde de generelle principper for behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har endvidere vurderet, at der efter omstændighederne kan blive tale om videregivelse af personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i form af også oplysninger om strafbare forhold, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 10.

Det er vurderingen, at der er hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., til at videregive oplysninger om strafbare forhold, f.eks. straf-

fedomme som anført i bestemmelsens ordlyd, som kan fremgå af f.eks. sagsfremstillingen i tilbagesendelsesafgørelsen, som den udlændingemyndighed, som varetager opgaverne efter SIS-tilbagesendelsesforordningen vil have adgang til i forbindelse med besvarelse af en konsultation fra en anden medlemsstat. Der er herved lagt vægt på, at videregivelsen af oplysningerne foretages under kontrol af en offentlig myndighed og det ovenfor anførte om myndighedsudøvelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. ovenfor.

Der er endvidere lagt vægt på, at videregivelse efter databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, 2. pkt., nr. 3, kan ske, hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, og at videregivelsen fra en udlændingemyndighed til en anden udlændingemyndighed i en sag er nødvendig for udførelsen af de opgaver efter SIS-tilbagesendelsesforordningen, som det påhviler udlændingemyndighederne at varetage på hinandens vegne.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 26 foreligger der som ovenfor anført fælles dataansvar, hvis to eller flere dataansvarlige i fællesskab fastlægger formålene med og hjælpemidlerne til behandling.

I tilfælde af fælles dataansvar indeholder databeskyttelsesforordningen en udtrykkelig forpligtelse for de dataansvarlige til at fastsætte en ordning, der fastsætter deres respektive roller, ansvar og forhold til de registrerede, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 26, stk. 2.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker, at en ordning, hvorefter myndighederne kan foretage behandlinger af personoplysninger i hinandens systemer kan medføre, at myndighederne ifalder fælles dataansvar, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 26, og at dette kan give anledning til databeskyttelsesretlige overvejelser. Disse overvejelser vil blive håndteret i samarbejde mellem udlændingemyndighederne i forbindelse med den endelige tilrettelæggelse af opgavevaretagelsen.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Under udarbejdelse

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Under udarbejdelse

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Under udarbejdelse

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har til formål at gøre det muligt for udlændingemyndighederne at varetage opgaverne efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1860 af 28. november 2018 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (SIS-tilbagesendelsesforordningen).

SIS-tilbagesendelsesforordningen er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender (retsforbeholdet) men udgør en udbygning af Schengenreglerne, hvorfor Danmark har truffet afgørelse om at gennemføre forordningen i dansk ret. Derved blev der skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningen.

Se nærmere herom under pkt. XX

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 13. september 2021 til den 24. september været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

[...]

11. Sammenfattende skema

Under udarbejdelse.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af udlændingelovens § 58 g, stk. 1, at en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, indberettes som uønsket til Schengeninformationssystemet i en række nærmere angivne tilfælde.

SIS-tilbagesendelsesforordningen gør det obligatorisk at indberette afgørelser om tilbagesendelse i SIS.

Det følger af SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 3, stk. 1, at medlemsstaterne indlæser indberetninger om tilbagesendelse i SIS om tredjelandstatsborgere, der er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse, med henblik på at kontrollere, at forpligtelsen til at vende tilbage er blevet overholdt, og at støtte håndhævelsen af afgørelsen om tilbagesendelse. En sådan indberetning skal indlæses straks efter, at afgørelsen om tilbagesendelse er truffet.

En indberetning om tilbagesendelse kan efter artikel 3, stk. 2, undlades, når en afgørelse om tilbagesendelse vedrører en tredjelandstatsborger, der er frihedsberøvet, men den pågældende venter på at blive udsendt. Hvis den pågældende løslades uden at blive udsendt, indlæses indberetningen om tilbagesendelse straks.

Det følger af artikel 3, stk. 3, at det kan undlades at indlæse en indberetning om tilbagesendelse, når afgørelsen er truffet ved en medlemsstats ydre grænse, og afgørelsen omgående er blevet fuldbyrdet.

Det følger af artikel 3, stk. 4 og 5, at fristen for frivillig udrejse, enhver forlængelse af denne frist samt enhver suspendering eller udsættelse af håndhævelsen af afgørelsen om tilbagesendelse skal registreres i indberetningen om tilbagesendelse. Udsættelse af håndhævelsen kan bl.a. bero på indgivelse af en klage.

Udlændingemyndighederne indberetter, jf. nedenfor, udlændinge, der er genstand for en tilbagesendelsesafgørelse, i SIS.

UDKAST

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 g indsættes et *stk. 3* og *stk. 4*.

Det følger af den foreslåede § 58 g, *stk. 3*, at udlændingemyndighederne indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 g, *stk. 3*, vil indebære, at en udlænding indberettes i Schengeninformationssystemet (SIS), hvis den pågældende er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, hvori § 1, nr. 23, i lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen ophæves. Nærværende bestemmelse er således en genfremsættelse af den i § 2 ophævede bestemmelse, hvilket er nødvendigt af lovtekniske grunde

Der henvises til lovens forarbejder i lovforslag nr. 185 af 4. marts 2021, jf. Folketingstidende [2000-21], tillæg A.

Det følger af den foreslåede § 58 g, *stk. 4*, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at en udlændingemyndighed kan indberette en udlænding efter *stk. 3* på en anden udlændingemyndigheds vegne.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 g, *stk. 4*, vil medføre, at én eller flere udlændingemyndigheder ved udlændinge- og integrationsministerens bestemmelser herom vil kunne foretage indberetninger af udlændinge i SIS på én eller flere udlændingemyndigheders vegne.

Det er forventningen, at der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil blive udstedt en bekendtgørelse, hvorefter Udlændingestyrelsen – i hvert fald i en periode – får kompetence til at foretage konsultationer og indberetninger på de øvrige udlændingemyndigheders vegne uden for almindelig kontortid, hvor de øvrige myndigheder i det væsentlige ikke er bemandet. Inden for almindelig kontortid vil Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Internationale Rekruttering og Hjemrejsestyrelsen, herunder nævnene, skulle foretage indberetninger og konsultationer på egne vegne.

Det er endvidere forventningen, at det vil blive fastlagt i bekendtgørelsen, at Udlændingestyrelsen – i hvert fald for en periode – på alle tidspunkter af døgnet vil skulle foretage de nødvendige indberetninger mv. på vegne af Udlændinge- og Integrationsministeriets departement.

Bekendtgørelsen vil endvidere i relevant omfang indeholde nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling.

Der vil kunne ske ændringer i opgavefordelingen mellem udlændingemyndighederne, f.eks. hvis der sker organisationsændringer hos udlændingemyndighederne eller ændringer i opgavernes karakter eller omfang.

Til nr. 2

Det følger af udlændingelovens § 58 h, at Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration og Udenrigsministeriet forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af Schengenkonventionens artikel 25.

Udlændingelovens § 58 h er ændret ved lov nr. 721 af 27. april 2021, men ændringerne er endnu ikke trådt i kraft, hvilket sker ved udlændinge- og integrationsministerens fastsættelse. Når ændringen af bestemmelsen er trådt i kraft, vil det følge af udlændingelovens § 58, stk. 1 og 2, at udlændingemyndighederne forestår konsultationer med myndighederne i et andet Schengenland i medfør af SIS-forordningens og SIS-tilbagesendelsesforordningens bestemmelser herom, og at finder udlændingemyndighederne efter de i stk. 1 nævnte konsultationer, at en i medfør af § 58 g indberettet udlænding bør slettes som uønsket i SIS, slettes den pågældende i SIS.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 h indsættes et *stk. 3*, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at en udlændingemyndighed kan forestå konsultationer efter stk. 1 på en anden udlændingemyndigheds vegne.

Den foreslåede bestemmelse i § 58 h, stk. 3, vil medføre, at én eller flere udlændingemyndigheder ved udlændinge- og integrationsministerens bestemmelser herom vil kunne forestå konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen på én eller flere udlændingemyndigheds vegne.

Det er forventningen, at der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse vil blive udstedt en bekendtgørelse, hvorefter Udlændingestyrelsen – i hvert fald i en periode – får kompetence til at foretage konsultationer og indberetninger på de øvrige udlændingemyndigheds vegne uden for almindelig kontortid, hvor de øvrige myndigheder i det væsentlige ikke er bemandet.

UDKAST

Inden for almindelig kontortid vil Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Internationale Rekruttering og Hjemrejsestyrelsen, herunder nævnene, skulle foretage indberetninger og konsultationer på egne vegne.

Det er endvidere forventningen, at det vil blive fastlagt i bekendtgørelsen, at Udlændingestyrelsen – i hvert fald for en periode – på alle tidspunkter af døgnet vil skulle foretage de nødvendige indberetninger mv. på vegne af Udlændinge- og Integrationsministeriets departement.

Bekendtgørelsen vil endvidere i relevant omfang indeholde nærmere regler om anvendelsen af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen, herunder de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling.

Der vil kunne ske ændringer i opgavefordelingen mellem udlændingemyndighederne, f.eks. hvis der sker organisationsændringer hos udlændingemyndighederne eller ændringer i opgavernes karakter eller omfang.

Til § 2

Med § 1, nr. 23, i lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen blev der i udlændingelovens § 58 g indsat et stk. 3, hvorefter udlændingemyndighederne i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse.

Det foreslås, at § 1, nr. 23, i lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, som endnu ikke er trådt i kraft, ophæves.

Den foreslåede ophævelse skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 1, hvori udlændingelovens § 58, stk. 3, i sin helhed foreslås genfremsat. Ophævelsen sker således alene af lovtekniske grunde.

Til § 3

Det foreslås, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Det betyder, at udlændinge- og integrationsministeren ved bekendtgørelse fastsætter tidspunktet for, hvornår lovforslaget træder i kraft.

UDKAST

Det bemærkes i den forbindelse, at SIS-tilbagesendelsesforordningen, der er trådt i kraft, først vil være gældende fra datoen for idriftsættelse af det nye SIS-system. Systemet vil blive idriftsat på datoer fastsat af EU-Kommissionen, når visse betingelser for idriftsættelse er opfyldt.

Det foreslås, at udlændinge- og integrationsministeren skal kunne fastsætte tidspunktet for ikrafttræden af bestemmelser i lovforslaget, således at bestemmelserne kan træde i kraft samtidig med, at SIS-systemet idriftsættes.

De foreslåede bestemmelser forventes at skulle træde i kraft på den dato, som EU-Kommissionen fastsætter, at SIS skal idriftsættes efter SIS-tilbagesendelsesforordningens artikel 20, jf. SIS-grænseforvaltningsforordningens artikel 66, stk. 2.

Til § 4

Efter udlændingelovens § 66 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Grønland og Færøerne er ikke selvstændige medlemmer af EU og er heller ikke omfattet af det danske EU-medlemskab. Grønland og Færøerne er endvidere ikke en del af Schengensamarbejdet. EU-retsakter i form af forordninger og direktiver, herunder Schengenretsakter, finder derfor ikke i sig selv anvendelse i Grønland og på Færøerne.

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

I den forbindelse vil loven kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland på den måde, at bestemmelserne i de EU-retsakter, der inkorporeres ved lovforslaget, vil kunne sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. xx, som senest ændret ved lov nr. xx, foretages følgende ændringer:
§ X. ...	1. I § 58 g indsættes som <i>stk. 3</i> og <i>4</i>: »<i>Stk. 3.</i> Udlændingemyndighederne indberetter i henhold til SIS-tilbagesendelsesforordningen en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, til SIS, hvis udlændingen er genstand for en afgørelse om tilbagesendelse. <i>Stk. 4.</i> Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at indberette efter <i>stk. 3</i>, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.«
	2. I § 58 h indsættes efter <i>stk. 2</i> som nyt stykke: »<i>Stk. 3.</i> Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om udlændingemyndighedernes kompetence til at forestå konsultationer i medfør af SIS-tilbagesendelsesforordningen efter <i>stk. 1</i>, herunder på en anden udlændingemyndigheds vegne.«

UDKAST

	§ 2 I lov nr. 721 af 27. april 2021 om ændring af udlændingeloven og lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen foretages følgende ændringer:
§ X. ...	1. § 1, nr. 23, ophæves.
	§ 3 Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.
	§ 4 Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.